

መቅደም

ሰብዓዊ መብቶችን በሚመለከት የየአገሩ አሠራር ዘገባዎች -- 2007 በዲሞክራሲ፣ ሰብዓዊ መብቶች፣ እና የሠራተኛ ቢሮ የተለቀቀ መጋቢት 2 ቀን 2000 ዓ.ም.

ኘሬዚደንት ቡሽ እንደተናገሩት፣ "ነፃነትን መቋቋም ይቻላል፣ እንደዚሁም ነፃነትን ማዘግየት ይቻላል፣ ግን ነፃነትን መንፈግ አይቻልም።" ሃሴሎች እና ማንዴላዎች እንዳደረጉት ሁሉ፣ ለክብራቸው እና ለመብቶቻቸው መስዋዕትነቱን የሚከፍሉ ዜጎች የኋላ ኋላ ያሸንፋሉ። ልክ እንደእነዚያ ታላላቅ ሰዎች ዛሬ ለሰብዓዊ መብቶች ጥብቅና የቆሙትም ብዙዎቹ በገዛ መንግሥቶቻቸው በመወገዝ ይሳዳደሉ፣ ከሃዲ በመባል ስማቸው በጥላቻ ይጎድፋል። ይህ ሁሉ የሚፈጸምባቸው በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት የሰብዓዊ መብቶች መግለጫ ውስጥ የሰፈሩት ነፃነቶች ተግባራዊ እንዲሆኑ በመወትወታቸው ብቻ ነው። እነዚህ ጭቆናን የማይታገሱ አርበኞች የወገናቸውን መንፈስ የሚያነሳሱ እና የሚያስቀምጡት ከፍተኛ ደረጃም ለነፃነታቸው፣ ለክብራቸው እና ለመብቶቻቸው በሰላማዊ መንገድ በያለበት ካለመታከት ለሚሠሩ ሰዎች ሁሉ ተስፋ መስጠቱን እንደቀጠለ ነው።

እነዚህ እሴቶች ለሰው ልጅ በሙሉ መሠረታዊ ፀጋዎች እንደመሆናቸው፣ አስተማማኝ የመጠበቂያ እና በቋሚነትም መቆየታቸው ሊረጋገጥ የሚችለው ለሥራው በሚስማማ፣ ሕጋዊ እና ዲሞክራሲያዊ በሆነ የአስተዳደር ሥርዓት አማካይነት ነው። እርግጥ ነው፣ ማናቸውም አገር ወደ ዲሞክራሲ የሚያመራበት መንገድ ተስተካክሎ የተነጠፈ ወይም ቀጥተኛ አይደለም። በዚህ መንገድ ላይ መደናቀፍ እና ወደ ኋላ መመለስም ይኖራል። በጣም አመች በሚሆኑ ጊዜያትም እንኳን ቢሆን፣ እንዲሆን የሚመኙትን ዲሞክራሲያዊ ሃሳብ ተስማሚ ወደ እሚሆኑ ዲሞክራሲያዊ ተቋሞች መለወጥ ቀላል አይደለም። ወደ ዲሞክራሲ የሚደረጉት ሽግግሮች የሚያበሳጩ፣ እና መረጋጋት ባለመኖሩ፣ እንደዚሁም በሚያደቅ ድህነት እና በበሽታ የተነሳ ዋስትና በማጣት፣ ወደፊት የሚደረገው ጉዞም የተደነቃቀፈ ሊሆን ይችላል። ሙስና/ጉቦኛነት የተስፋፋባቸው ወይም በቂ ሀብቶች የሌሎቻቸው መንግሥታት የሕዝባቸውን ከፍተኛ ተስፋ እውን ማድረግ ስለሚሳናቸው፣ ሕዝቡ ለተሻለ ሕይወት ተሰጥቶት በነበረው ተስፋ እምነት ያጣል። መሻሻልን ለማምጣት በሚበቃ ያህል ቁርጠኛ ያልሆኑ መሪዎች ወደ ፈላጭ ቆራጭነት ጠባዮች ወይም ከሕግ የበላይነት ወደ ሌላ አቅጣጫ ሊያመሩ ይችላሉ። ሌሎች መንግሥታት በበኩላቸው ለዜጎቻቸው መብቶች ዋስትና ለመስጠት የመጀመሪያዎን እርምጃ እንኳን አልወሰዱም።

እነዚህ፣ እና ሌሎችም በሰብዓዊ መብቶች ላይ የተጋረጡ በርካታ ፈተናዎች (ተግዳሮቶች) በሚከተሉት የየአገር ዘገባዎች ውስጥ በተሟላ ሁኔታ ተመዝግበዋል። ሆኖም ይህ ጽሑፍ የተሰባሰበው እና የተጻፈው የትኛውም የዚህች ምድር ማዕዘን ለዘለቄታው በአምባገነናዊ አስተዳደር ሥር እንዲማቅቅ እንደማይፈረድበት በመተማመን ነው። ለውጥ ጊዜ ይወስዳል፣ ለውጥ ግን ይመጣል። በዓለም ዙሪያ ያሉ ዜጎች የሁሉም የሆኑትን የሰብዓዊ መብቶች እሴቶች እስከደገፉ ድረስ ተስፋ አለ። እኛም፣ በየትም የሚገኙ ተጠያቂነት ያለባቸው መንግሥታት ሁሉ እነዚህን ጀግና ወንዶች እና ሴቶች የመደገፍ ግዴታ የሚለው እምነታችን የፀና ነው።

በዚህ መንፈስ፣ ሰብዓዊ መብቶችን በሚመለከት ስለየአገሩ አሠራር ለ2007 ዓ.ም. የስቴት ዲፓርትመንት ዘገባዎችን ከዚህ ጋር ለዩናይትድ ስቴትስ ኮንግረስ አስተላልፎአለሁ።

ኮንዶሊዛ ራይስ
ሴክሬቴሪ ኦፍ ስቴት
(የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር)